

friheten, under åberopande af denna nådiga Proposition, värdsamt hemställa,

att Riksdagen för sin del ville, med ändring af föreskriften i Kongl. Förordningen den 13 September 1790 § 5 rörande vinterväghållningen, besluta på sätt i den Kongl. Propositionen är föreslaget, att, när i öfverensstämmelse med nämnda författning till vägarnes hållande i fargildt stånd vintertiden vid snöfall så kallade ploglag äro eller blifva inrättade, den för alla ploglagen i socknen eller häradet belöpande ersättning sammanslås och inom socknen eller häradet fördelas efter den allmänna grund, som gäller för debitering och uttagande af kommunalutskylder på landet.

Om remiss till Lag-Utskottet anhålles.

Stockholm i Januari 1869.

Nils Nilsson.

N:o 96.

Af Herrar F. W. Åman, Sven Ersson m. fl.: Om anvisande af medel för ytterligare undersökningars anställande, rörande den ifrågasatta Frövi-Falu jernvägens lämpligaste sträckning m. m.

Vid sistlidet års riksdag lemnades utan afseende en då gjord framställning om anslag af allmänna medel för en fullständigare utredning, angående den redan derförinnan ifrågakämda så kallade Frövi-Falubanan, förnämligast på grund af den åsigt, som dervid förmådde göra sig gällande om företagets obetydliga vikt för landet, och att med framställningen blott åsyftades främjandet af enskildes fördelar på Statens bekostnad.

Bland dem, som yttrade sig emot det begärda anslaget beviljande, utlät sig dock tillika en utaf Första Kammarens ledamöter, att, om

fråga vore att understödja anläggningen och byggandet af denna jernväg, Staten borde, för att pröfva hvad nytta denna bana kunde medföra och hvilka kostnader för dess anläggning skulle åtgå, noga låta undersöka förhållandet, för att skaffa all erforderlig säkerhet i dessa afseenden.

Rigtigheten af den åsigt, som sålunda uttalades, lär icke af någon kunna eller vilja bestridas, och frågan om understöd för denna jernvägsanläggning, hvilken, såsom förhållandet fortfarande är i bilagorna till Kongl. Maj:ts Nådiga Proposition vid innevarande riksdag, omförmäld uti Kongl. Maj:ts Nådiga Proposition till Rikets Ständer vid riksdagen åren 1865—1866, då väcktes genom serskilda motioner inom hvartera Ståndet, till vidare behandling, har icke blifvit ogillad och afslagen, utan är densamma, enär medel vid berörda tillfälle saknades för det begärda understödet, såsom allt sedermera, lemnad till framtida afgörande med det vitsord: »Att icke någon då ifrågakämd enskild jernvägsanläggning syntes vara af så stor vikt eller kunna i så hög grad medverka till utvidgandet af Sveriges jernhandtering, samt befrämjandet äfven i öfrigt af Landets industriela utveckling som Frövi-Falubanan».

Genom detta vitsord och den utredning, hvarpå detsamma grundades, om än vid sista riksdagen i allmänhet helt och hållet förbisedda, vederlägges fullkomligt antagandet, angående berörda jernvägsanläggningens obetydliga vikt för landet, och att densammas föremål endast skulle vara enskildas mindre afsevärda fördelar. Bevisningen i detta afseende vinner för öfrigt ökadt stöd ej mindre af de uppoffringar, som för utredningens bekostande inom tvenne bland Sveriges mest bergsbruksidkande landskap blifvit gjorda, på det att för allmänheten måtte kunna framläggas möjligheten och fördelarne af tillgodogörandet utaf de vårt lands rikedomar, som utan denna jernväg måste förblifva ofruktbara, än äfven af den enhällighet, hvarmed banans inflytelsrika vikt för Sveriges bergshandtering blifvit i dessa dagar erkänd vid ett möte i Falun, jemväl af representanter från orter, hvilkas aflägsenhet från banans afsedda sträckning utan tvifvel måste ingifva visshet derom, att endast direkt enskilda fördelar icke kunnat gifva ledning för de dervid uttalade åsigterna, och en blick på landets karta visar jemväl banans stora vikt och säkerhet för trupptransporter emellan de södra och vestra orterna samt det östra kustlandet.

Den granskning af den sålunda bekostade utredningen, hvartill de ännu vid sista riksdagen rådande tviflen om giltigheten af den i omförmälda hänseenden åstadkomna bevisningen föranledt, har gifvit vid handen, att, såsom i de flesta företag af sådan beskaffenhet och omfatt-

ning som det ifrågavarande, den bästa och fördelaktigaste sträckningen och planen för banans anläggning icke straxt kunna utfinnas och uppgöras, utan att förbättringar deri till och med under sjelfva arbetets handläggning kunna tillvägabringas, såsom förhållandet är vid Statens nordvestra stambana. Sålunda har vid den företagna granskningen Herr Majoren och Riddaren Adelsköld jemväl funnit förbättringar kunna tillvägabringas i den uppgjorda planen för ifrågavarande jernvägsanläggning, och då så kan ske bör sådant utan tvifvel icke underlåtas.

Då, på sätt vi här ofvan anført, Frövi-Falubanan, såsom närmare ådagalägges af de handlingar, anföranden och utlåtanden, hvilka vid föregående riksdagar i ämnet och vi derföre endast vördsamt åberopa, är för beståndet och utvecklingen af landets andra hufvudnäring af den vigt, att Statens understöd, under en eller annan form, ej kan vid anläggningens utförande komma att saknas;

då Staten för ett sådant understöds meddelande bör noggrannt tillse, att anläggningen kommer att utföras på det sätt att den bäst svarar emot afsedda ändamålet, samt, i följd deraf, att planen för densamma bereder, med den minsta kostnad för anläggningen, de fördelaktigaste trafikförhållanden;

då för en sådan tillsyn nu erfordras en förnyad undersökning, angående ifrågavarande jernvägsanläggnings lämpligaste sträckning och utläggning samt anläggningskostnad och trafik; och

då de åtgärder och uppoffringar, som af enskilde skulle kunna vidtagas för denna landets allmänna angelägenhet, icke kunna frigöras från den pregel af partiskhet, som följer den enskilda företagsamheten, så våga vi, genomträngda af öfvertygelsen att landets bergsbruksnäring behöfver allt det understöd, som kan tillvägabringas, om den skall kunna på verldsmarknaden återvinna det inflytande, som den till landets fördel egt, eller ens bibehållas vid den ståndpunkt, som denna näring ännu innehar, samt att Frövi-Falubanans anläggning, med den utsträckning till Siljan, som den redan uppgjorda planen afser, är det mäktigaste understöd, som i sådant afseende kan bergsbruksnäringen lemnas, härmed och på det att en sådan tillförlitlig utredning icke må saknas, när utväg kan yppas att åt svenska bergsbruksnäringen bereda det understöd och den utveckling, som berörda jernvägsanläggning innebär och medför, vördsamt föreslå,

att Riksdagen måtte anvisa och ställa till Kongl. Maj:ts Nådiga disposition ett särskildt anslag af 15,000 R:dr R:mt, i och för utförandet, medelst dertill förordnade Statens tjenstemän, af en behöflig förnyad undersök-

ning, angående den ifrågakämda Frövi-Falubanans lämpligaste sträckning och utläggning samt anläggningskostnad och trafikförhållanden.

Om remiss till Stats-Utskottet anhålles.

Stockholm den 25 Januari 1869.

<i>F. W. Åman.</i>	<i>Sven Ersson.</i>	<i>Eric Dofsen.</i>
<i>Harald Ericsson.</i>	<i>Liss Ol. Larsson.</i>	<i>Per Nilsson</i> från Örebro län.
<i>J. J. Magnell.</i>	<i>A. W. Uhr.</i>	<i>Anders Ericsson.</i>

N:o 97.

Af Herr Johannes Andersson: Om ersättning till boställsinnehafvare för odlingar samt diknings- och stenröjningsarbeten å boställets mark.

Ett förhållande, som synes mig lägga väsentligt hinder i vägen för jordbrukets förkofran och framgång, såväl å ecklesiastika som andra boställshemman, torde vara, att en innehafvare, som medelst odling, dikning och stenröjning i åkerjorden, nedlägger betydliga arbeten och omkostnader, icke vid dödsfall eller afträde är berättigad till någon godtgörelse derföre efter nu gällande boställsförfattningar, utan får en efterträdare alldeles utan ringaste förtjenst och möda njuta frukterna af en företrädares nyttiga företag och uppostringar. Jag anser derföre både billigt och rättvist, att sådana arbeten, likaväl som nybyggnad, vid både laga och ekonomiska syneförrättningar, tagas i bedömande, hvadan jag tager mig friheten föreslå,

att Riksdagen ville besluta följande tillägg, i nu gällande boställsordningar, så lydande:

boställsinnehafvare, som derå verkställer odling, dikning och stenröjning, vare berättigad till ersätt-